

Mobilen i undervisningen

Mange lærere har heldigvis fået øjnene op for, at mobiltelefonen med fordel kan inddrages i undervisningen. De små elektroniske apparater fylder jo rigtig meget i vores elevers hverdag, så hvorfor ikke prøve at udnytte den motivation og indtænke mobilen i de undervisningsforløb, der skal planlægges? Mobilet har nemlig mange værktøjer og funktioner, der fint kan støtte elevernes læring.

Der er mange fordele ved at inddrage mobilen i din undervisning:

- Dine elever kan nemt bruge mange udtryksformer (lyd, billede, video) som supplement til det skriftlige udtryk
- Der kan knyttes bånd mellem skolen og hjemmet, hvilket er værdifuldt og giver eleverne en oplevelse af, at undervisningen er autentisk
- Eleverne kan tilføje egne produktioner til deres opgaver, fx billeder de selv har taget, hvilket styrker deres tilknytning til, ejerskab af og mening med skoleopgaverne
- Elevernes mulighed for refleksion og dokumentation kan forøges
- Læringsarenaen kan udvides til også at omfatte omverdenen udenfor skolen, såvel den nære som den fjerne
- Alle elever kan være aktive på en gang – idet de ofte bruger deres egen mobil

Det kræver nok indledningsvis lidt vejledning til eleverne om, hvordan de enkelte funktioner på mobiltelefonen virker for at imødegå tekniske problemer i forløbene.

På de følgende sider følger til inspiration en række undervisningsideer og forløb.

1. Dansk på ældstetrinnet

Mål:

At bevidstgøre eleverne om sms-sprog som tekstgenre.

1.

Bed eleverne om at indsamle og gemme 5 sms'er, de selv har sendt og 5 sms'er, de har modtaget. Disse sms'er afskrives korrekt (linieskift, orddeling, store og små bogstaver, smiley's osv.) på et stykke papir, som afleveres til læreren. Det skal være sms'er, som alle andre i klassen godt må læse.

2.

Læreren udvælger eksempler på sms'er, som vil være velegnede til at illustrere, hvordan form- og indholdssiden i sms'er kan supplere hinanden.

<p style="text-align: center;">Faktaboks Sms = Short Message System</p>
<p style="text-align: center;">Sms'er er ligesom andre tekster sprog, der består af udtryk/form og indhold, som tilsammen er bestemmende for, hvordan indholdet opfattes.</p>

3.

Læreren udvælger forskellige eksempler på sms'er, der er velegnede til at tydeliggøre sms-genren. De udvalgte sms'er kan vises på storskærm eller sendes til elevernes mobiler.

Lav i fællesskab med klassen en sproglig karakteristik af sms'erne.

Kom bl.a. ind op på disse særpræg:

- Forkortelser – danske / internationale (fx: *ss*, *G*, *ASAP*, *LOL*)
- brugen af store bogstaver i stedet for mellemrum, (fx: JaJegKommer)
- lydefterlignende, rebusagtigt sprog (fx: 'J ve d ik', 'Q v ik gå?', '2tal')
- smiley's (fx: :-O, :-(), :-/)
- 'regibemærkninger' (fx: 'smil', 'suk')
- Afsender/modtager forhold (sammenlign med brevform)

Tag fx udgangspunkt i disse spørgsmål:

- Hvad gør det ved kommunikationen, at forkortelser bliver anvendt i sms'er?
- Hvad betyder det for læsbarheden, at der anvendes stort begyndelsesbogstav i stedet for mellemrum?
- Hvornår bruges smiley'er?
- Hvad vil man udtrykke med dem?
- Hvilke kender I?
- Er det i orden at skrive lydefterlignende ord?
- Kan det tillades i andre tekster end sms'er?

5.

Skriveøvelse 1

Læreren læser spørgsmålene højt – et ad gangen.

Eleverne besvarer i stikordsform.

Beskriv din første mobiltelefon (hvordan så den ud, mærke, farve osv.)

Hvordan følte din første mobiltelefon, når du holdt den i hånden?

Hvordan lød den?

Hvem fik du den af?

Hvorfor fik du mobiltelefon?

Hvad bruger du din mobiltelefon til?

Kan du huske en sms, som gjorde dig glad?

Kan du huske en sms, som gjorde dig ked af det?

Hvordan ville det ændre din hverdag, hvis du skulle undvære din mobil?

Hvor mange mobiler har du ejet?

Hvad betyder det for dig at få en ny mobil?

Hvilke personer bruger mobiltelefoner?

Hvilke personer bruger ikke mobiltelefoner?

Hvilken signalværdi har de forskellige mobilmærker (Eriksson, Nokia osv.)?

Eleverne skal nu indramme de stikord, som de synes er vigtige, og som har sat deres tanker i gang.

Derefter skriver de en stil med overskriften: Mine oplevelser med min mobil

6.

Skriveøvelse 2

Eleverne skal skrive en historie, hvor disse to sms'er indgår:

<p>Hej.... Keder mig.... Gaaaaaab</p> <hr style="border-top: 1px dashed black;"/> <p>Q vi ik gå? 8- Peter</p>

Lad eleverne arbejde sammen i par eller mindre grupper, som først afkoder sms'erne, diskuterer indholdet v.h.j.a. hv-spørgsmål: hvor, hvornår, hvem, hvad, hvordan, hvorfor og laver et mindmap eller en disposition for historien, inden de begynder at skrive.

Forløb 2. Mobil med mobiler. Tværfagligt forløb. Melletrinnet

Mål:

At eleverne lærer telefonens funktioner at kende.

Delmål:

Kan tilpasses afhængig af de opgaver, eleverne skal løse. Der kan vælges forskellige fokuspunkter – i dette eksempel fokuseres på sund kost og motion, men man kan sagtens erstatte de forskellige poster med andre emner og lokaliteter.

Mobilløb. Lærerens forberedelse.

Eleverne bør udstyres med et brev fra skolen, der vises til de butikker og personer, som eleverne tager kontakt med, når de skal løse opgaverne. Husk også at informere forældrene om mobilløbet – forældrene bør give deres samtykke til, at deres børn deltager.

Lav en plan over, hvilke steder i byen, eleverne skal hen og løse en opgave. Til opgave 4 skal der udarbejdes et skema, som eleverne skal medbringe.

Lad eleverne starte forskellige steder, så de ikke er for mange på samme sted.

Sørg for at lave et skema til dig selv, så du hele tiden kan følge med i, hvor de forskellige grupper befinder sig.

1.

Inddel eleverne i 3-mandsgrupper. Hver gruppe skal have et nummer og en mobil til rådighed.

2.

Hver gruppe udstyres med brev om mobilløbet, der kan vises efter behov, når de løser opgaverne + et skema til notater.

3.

Grupperne sendes af sted til forskellige poster. Understreg at det ikke handler om at blive først færdige, men om at løse opgaverne rigtigt.

4.

Læreren sørger for at besvare elevernes sms'er og give eleverne nye opgaver, når de er nået frem til næste post.

5

Efterbehandling: Hver gruppe fremlægger deres resultater.

Det kan gøres på forskellige måder – vælg selv den måde, der passer bedst til målet og fokuspunkterne i jeres forløb samt skolens tekniske ressourcer.

Forslag til poster til mobilløbet

1.
Gå op til fodboldbanen. Send en sms til læreren, når I er nået frem. Opgave: I skal løbe rundt om fodboldbanen – en person ad gangen. I skal tage tid og fotografere løberne, når de løber over 'målstregen'. Gem billederne på telefonen. I skal sende en sms med navn og tid tilbage til skolen. I skal bruge lommeregneren til at regne holdets samlede tid ud. Send en sms med holdnummer og samlet tid til skolen.

2.
Gå til kulturhuset. Send en sms, når I er nået frem. Opgave: Find ud af, hvilken film der vises kl. 18 i dag. Tag et billede af plakaten. Gem billederne på telefonen. Send en sms til skolen med filmens titel.

3.
Gå til bymidten foran Brugsen. Send en sms, når I er nået derhen. Opgave: Spørg 2 personer om, hvor mange timer de bruger om ugen på motion. Send svar som sms til skolen.

4.
Gå ind i et supermarked. Send en sms, når I er nået frem. Opgave: Find energifordeling og kalorie-tallet for disse madvarer: Spegepølse, leverpostej, mælkesnitte, Mars, Chips, Rugbrød, Nudler. Skriv tallene ind i det skema, I fik med fra skolen og pas på skemaet.

5.
Bliv i supermarkedet. Opgave: I skal tage 3 billeder: 1 – en fødevarer med meget protein. 2 – en fødevarer med mange kulhydrater. 3 – en fødevarer med meget fedt. Gem billederne på telefonen.

6.
Gå til rådhuset. Send en sms, når I kommer frem. Opgave: Find to personer og spørg dem, hvilke kostråd de kan huske. Send svarene som sms til skolen.

7.
Gå til tele/posthuset. Send en sms, når I er nået frem. Opgave: Spørg en person om mobiltelefonen: Har du en mobiltelefon? Hvilket mærke er det? Hvad bruger du den til? Hvor gammel er den? Optag spørgsmål og svar på mobiltelefonen og gem dem.

Forløb 3. Madopskrifter. Dansk på mellemtrinnet

Formål:

At udarbejde en multimedie-præsentation med madopskrifter fra det grønlandske og danske køkken, hvor mobiltelefonen bruges som teknisk hjælpemiddel.

Fagmål:

1. Eleverne skal kunne anvende deres mundtlige danske sprog.
2. Eleverne skal ved hjælp af mobiltelefon og programmet 'Photo Story' kunne lave multimediepræsentation, der kan anvendes på internettet.
3. Eleverne skal lære at udnytte mobiltelefonens redskaber, der kan anvendes til:
 - træning af udtale og intonation ved hjælp af lydoptagelser
 - optagelser af billeder og videosekvenser
 - notater, dvs. mobiltelefonen anvendes som diktafon

1.

Læreren orienterer klassen om formål og fagmål for forløbet. Da en del aktiviteter foregår i børnenes hjem, skal der skrives et orienterende brev til forældrene.

2.

Tag en fælles drøftelse af, hvad en dansk/grønlandsk middagsret kunne bestå af.

3.

Klassen inddeles i grupper á 3 elever, der hver især beslutter sig for en dansk/grønlandsk middagsret. Lad evt. eleverne kontakte forældre pr. sms, hvis de skal have afklaret spørgsmål om mulighederne.

4.

Hver gruppe laver en grønlandsk-dansk ordbog til eget brug.

5.

I fællesskab gennemgås faste vendinger m.m. fra 'køkkenets verden'. Disse tilføjes i ordbogen.

6.

Det næste skridt foregår i et af gruppens hjem, hvor eleverne trinvis følger madlavningen og beskriver den ved hjælp af billeder taget med mobilen. Derudover skal eleverne indtale egne kommentarer med diktafon-funktionen for at hjælpe hukommelsen på vej, når den færdige præsentation skal laves i skolen.

7.

Næste dag overføres billeder og lyd til computeren, evt. ved brug af Bluetooth – dvs. trådløst.

8.

Ved hjælp af Microsoftprogrammet 'Photo Story' laves en billedpræsentation. Hvis eleverne ikke har prøvet det før, skal programmet introduceres til eleverne. Dette kan gøres i fællesskab med klassen som en god appetizer til forløbet.

9.

Derefter indspilles lydspor med forklaringer og beskrivelser på dansk.

10.

Den færdige multimediepræsentation fremlægges for klassen.

Kilder:

Mobilen i skolen, Sofie Esmann Busch, Tidsskriftet Ekko september 2005

<http://pilmobil.spaces.live.com/>

<http://materialeplatform.emu.dk/>

